Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

Spotkanie koordynacyjne

PROTOKÓŁ

Data: 01.02.2024 (czwartek)
Godzina: 11.30 – 13.30
Miejsce: Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, sala kolumnowa

Najważniejsze punkty agendy

Wstęp i przywitanie uczestników/czek

Andrzej Maj – Wicewojewoda Lubelski

- Wicewojewoda Lubelski wyraził uznanie dla pracy wykonanej przez Lubelską Grupę Koordynacyjną i podziękował wszystkim członkom LGK za efektywną współpracę i wspólne wysiłki na rzecz pomocy uchodźcom. Wyraził również chęć kontynuowania regularnych spotkań LGK i wzmocnienia współpracy między członkami LCG i LUW w Lublinie w ciągu bieżącego roku.
- Andrzej Maj poinformował, że nadal otwarte są dwa punkty recepcyjne w budynku Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie oraz na dworcu PKP w Lublinie. Punkty recepcyjne działają bardzo dobrze, a osoby pracujące w tych punktach są gotowe do informowania nowo przybyłych o dostępnym wsparciu w Lublinie i województwie lubelskim.
- Wicewojewoda poinformował, że w województwie lubelskim jest obecnie 35 650 osób z numerem PESEL UKR, z czego 2767 osoby mieszkają w miejscach zbiorowego zakwaterowania. W powiecie lubelskim jest 405 uchodźców, w krasnostawskim 346, w janowskim 295, a we włodawskim 345.

Marco Procaccini – Dyrektor Biura Terenowego UNHCR w Lublinie

- UNHCR będzie kontynuować wspieranie Lubelskiej Grupy Koordynacyjnej jako kluczowy priorytet i zachęca również innych do podejmowania podobnych działań. UNHCR może również wspierać wymianę doświadczeń z innymi regionalnymi forami koordynacyjnymi (np. Podkarpackim) i/lub angażować się bardziej w kwestie sektorowe, łącząc wysiłki kilku podmiotów w celu rozwiązania kwestii związanych z integracją społeczno-ekonomiczną, edukacją, mieszkalnictwem, między innymi w ramach Regionalnego Planu Reagowania 2024, który zostanie uruchomiony w Polsce w nadchodzących tygodniach.
- Na dzień dzisiejszy LGK gromadzi doświadczenia 29 podmiotów, w tym 16 organizacji pozarządowych, 3 międzynarodowych organizacji pozarządowych, 4 samorządów, kilku instytucji publicznych (m.in. Kuratorium Oświaty, Urzędy Pracy, ROPS) i innych.
- Dotychczasowe kluczowe funkcje Lubelskiej Grupy Koordynacyjnej:
  - Wspieranie spójnego i konsekwentnego działania z i między partnerami w kontekście pomocy uchodźcom, co zaobserwowaliśmy np. w odniesieniu do pomocy finansowej, wsparcia integracji ekonomicznej, wspólnego wsparcia dla potrzebujących społeczności;

- Wspieranie usystematyzowanej i ustandaryzowanej wymiany informacji na temat kluczowych kwestii operacyjnych, analizy sytuacji i działań, a także zachęcanie i ułatwianie wspólnego rzecznictwa i zajmowania stanowisk w odniesieniu do województwa lubelskiego: niedawno opracowany dokument dotyczący profilu uchodźców w miejscach zbiorowego zakwaterowania i proponowanych dalszych działań był bardzo dobrym tego przykładem;
- Wspieranie i/lub ułatwianie działań na rzecz budowania potencjału: X szkoleń i warsztatów zostało zorganizowanych przez różne podmioty uczestniczące w LGK na rzecz jej członków;
- Wzmocnienie powiązań z ustanowionymi sektorowymi mechanizmami koordynacji na poziomie ogólnopolskim i innymi regionalnymi platformami koordynacyjnymi w stosownych przypadkach: w ramach LGK odbyły się zarówno osobiste, jak i wirtualne wystąpienia przedstawicieli sektorów lub międzysektorowych platform koordynacji;
- W razie potrzeby wzmocnienie powiązań, koordynacji i wymiany informacji z władzami lokalnymi: LGK stało się platformą wymiany informacji i koordynacji działań dotyczących uchodźców z Ukrainy w województwie lubelskim. Jest to kluczowa funkcja, w której LGK odgrywa istotną rolę;
- Promowanie standardów koordynacji i zapewniania ich wysokiej jakości.

Jarosław Szymczyk – Dyrektor Generalny Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie

- Dyrektor Generalny LUW w Lublinie serdecznie przywitał uczestników spotkania, przedstawił swoje stanowisko oraz wyraził uznanie dla dotychczasowej pracy Lubelskiej Grupy Koordynacyjnej.

Przedstawienie kluczowych 2/3 priorytetów dotyczących pomocy uchodźcom na 2024 rok przez poszczególnych członków LGK

W trwającym już 2024 roku, wszyscy uczestnicy/czki Lubelskiej Grupy Koordynacyjnej mieli/miały okazję do zaprezentowania swoich działań, a także podzielenia się planami i wyzwaniami na nadchodzące miesiące. Około 56 uczestników/czek reprezentowało administrację publiczną, organizacje pozarządowe, organizacje międzynarodowe oraz samorządy lokalne.

Instytucje publiczne / samorządy

- Wśród instytucji publicznych swoje doświadczenia i plany przedstawiły osoby reprezentujące Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, Wojewódzki Urzędu Pracy w Lublinie, Kuratorium Oświaty w Lublinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie, Urząd Miasta Lublin, Urząd Miasta Chełm i Urząd Miasta Tomaszów Lubelski oraz inne podmioty publiczne.
- Pan Mariusz Wiktorowicz z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie wskazał, że urząd planuje organizację nowych kursów zawodowych dla uchodźców.
- Pan Sebastian Płonka reprezentujący Kuratorium Oświaty w Lublinie powiedział, że głównym celem Kuratorium jest zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla uczniów z Ukrainy. Kuratorium dąży do zbudowania bezpiecznej przestrzeni w szkołach, aby pomóc dzieciom i młodzieży w uczęszczaniu na zajęcia i dostosowaniu się do polskich programów edukacyjnych.

- Pani Marta Rak z ROPS w Lublinie przedstawiła ideę Centrów Integracji dla Cudzoziemców w Lublinie, Zamościu, Chełmie i Białej Podlaskiej. Przypomniała również o niedawno otwartym domu tymczasowego pobytu dla uchodźców w Zamościu, gdzie uchodźcy mogą korzystać ze wsparcia prawnego, psychologicznego i zawodowego.
- Przedstawicielka Miasta Chełm, Pani Dorota Cieślik powiedziała, że miasto jest węzłem tranzytowym dla uchodźców i jednocześnie służy jako swoisty punkt informacyjny. Władze miasta angażują się również w pomoc ukraińskim dzieciom w szkołach. Dostosowują programy edukacyjne, tworzą bezpieczną przestrzeń do mówienia o traumatycznych wydarzeniach. Koordynują również wsparcie psychologiczne.
- Przedstawicielka Konsulatu Generalnego Ukrainy w Lublinie wyraziła uznanie i wdzięczność za wspólny wysiłek na rzecz pomocy osobom uciekającym z Ukrainy.
- Pani Aneta Tkaczyk reprezentująca Wydział do Spraw Cudzoziemców LUW w Lublinie wyraziła wdzięczność za obecność na spotkaniu LGK. Przedstawiła najbliższe plany urzędu, w tym szybsze rozpatrywanie spraw, uruchomienie infolinii i walkę z fake newsami.

Organizacje pozarządowe

- Organizacje pozarządowe takie jak Centrum Wolontariatu, Polski Czerwony Krzyż Oddział Okręgowy w Lublinie, Caritas Archidiecezji Lubelskiej i Caritas Diecezji Zamojskiej, Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa, Stowarzyszenie Homo Faber, Fundacja Jana Zamojskiego, Eleon, Fundacja Kultury Duchowej Pogranicza, Stowarzyszenie Dla Ziemi, Stowarzyszenie Sempre a Frente, Fundacja Rozwoju Dzieci (FRD), zaprezentowały swoje działania, które są skierowane do uchodźców. Wśród działań podejmowanych przez NGO znalazły się lekcje języka polskiego, wsparcie psychospołeczne, wsparcie prawne, prowadzenie miejsc zakwaterowania, różnorodne projekty integracyjne, czy zindywidualizowane programy wsparcia. Każda organizacja przedstawiła swoje najważniejsze priorytety na rok 2024. Niektóre z organizacji opisały wyzwania, przed którymi obecnie stoją, w tym nadchodzące zmiany prawne, poszukiwanie finansowania, reaktywację świadczeń socjalnych dla obywateli Ukrainy, dotarcie do osób mieszkających w małych miejscowościach lub poszukiwanie zrównoważonych rozwiązań w zakresie mieszkalnictwa zbiorowego.
- Pani Marta Brożyna z Fundacji Leny Grochowskiej, która prowadzi miejsce zbiorowego zakwaterowania, podzieliła się kilkoma danymi. Obecnie fundacja prowadzi 5 miejsc zakwaterowania, w tym jedno w Lublinie. W Domu dla Uchodźców w Lublinie mieszka ok. 100 uchodźców, z czego 90% to pracujące samotne matki. Dzieci uczęszczają do szkół, ale mają trudności z zapisaniem się do polskich szkół ponadpodstawowych.
- Pani Edyta Borowicz - Czuchryta opowiedziała o swoich doświadczeniach w prowadzeniu niedawno otwartego Ukraińskiego Centrum Edukacyjnego w Lublinie. W ramach powyższej inicjatywy przeprowadzono rozmowy z dziećmi, które korzystają z polskich i ukraińskich programów edukacyjnych. Z jej doświadczenia wynika, że dzieci chętnie spędzają czas w placówce oraz ze swoimi ukraińskojęzycznymi kolegami i nauczycielami. Poruszyła kwestię dalszej edukacji uczniów, którzy ukończyli szkołę podstawową.

- Pan Paweł Prokop reprezentujący Polsko-Ukraińską Izbę Gospodarczą i Fundację Inicjatyw Menedżerskich powiedział, że wspierają młodych dorosłych z Ukrainy, którzy chcą pozostać i prowadzić działalność gospodarczą w Polsce. Część z nich nadal poszukuje stabilnego miejsca i zatrudnienia w Polsce. Pomysł otwarcia firmy w Polsce może dać im dobry powód do pozostania i perspektywy na przyszłość. Podkreślił również, że współpraca między polskimi i ukraińskimi władzami lokalnymi była dobrze ugruntowana jeszcze przed wojną. Wyraził chęć dalszej współpracy.

Międzynarodowe organizacje / Agencje ONZ

- Pani Magdalena Kuska z Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM) wyjaśniła, że IOM jest obecny w sposób mobilny w województwie lubelskim. W swoich działaniach koncentrują się na działaniach integracyjnych i szkoleniach dla administracji publicznej. Są również obecni w ośrodkach detencyjnych.
- Pani Sylwia Brzezińska reprezentująca organizację KIND powiedziała, że ich głównym celem jest pomoc dzieciom uchodźców. W swojej organizacji mają głównie prawników, którzy oferują wsparcie prawne dla dzieci, zwłaszcza tych pozbawionych opieki rodziców lub opiekunów prawnych. Regularnie współpracują z Fundacją Instytut na rzecz Państwa Prawa, która również zrzesza prawników i radców prawnych z dużym doświadczeniem w zakresie aspektów prawnych dotyczących cudzoziemców w Polsce.
- Przedstawicielka organizacji Save the Children, Pani Wiktoria Steffen, opowiedziała o programie oferującym wsparcie finansowe dla gospodarstw domowych mieszkających obecnie w obiektach zbiorowego zakwaterowania „Cash for Rent". Program pokryje koszty wynajmu indywidualnego mieszkania przez pierwsze kilka miesięcy, aby umożliwić uczestnikom opuszczenie zbiorowego zakwaterowania, znalezienie pracy i płynne przejście do samodzielnego życia.
  (Więcej informacji w załączonej prezentacji)

Aktualna sytuacja w miejscach zbiorowego zakwaterowania w województwie lubelskim

Iwona Chlebicka - Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

- Przedstawicielka Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego LUW w Lublinie przedstawiła raport dotyczący miejsc zbiorowego zakwaterowania na terenie województwa lubelskiego. Na dzień 31 grudnia 2023 w województwie lubelskim w miejscach zbiorowego zakwaterowania przebywało 2868 osób w 113 obiektach. Liczba wszystkich miejsc: 4190, zajętych 2868, wolnych 1322. 1021 miejsc przygotowanych do natychmiastowego uruchomienia.
- Z powyższej liczby 2719 osób jest zwolnionych z ponoszenia odpłatności za zakwaterowania. 149 osób partycypuje w kosztach zbiorowego zakwaterowania.

Aktualności z sektora ochrony

Felicia Byrne – UNHCR

- UNHCR przedstawił zaktualizowane dane dotyczące liczby osób posiadających numer PESEL UKR w podziale na powiaty, w tym powiaty o niewielkiej liczbie usług wsparcia dla uchodźców. Przedstawiono kluczowe dane i wyzwania w następujących obszarach: miejsca zbiorowego zakwaterowania w województwie lubelskim; zakwaterowanie prywatne; dokumentacja, dostęp do edukacji, środki utrzymania i włączenie ekonomiczne, zdrowie psychiczne. (szczegółowa prezentacja w załączeniu).

Wnioski oraz podsumowanie spotkania

- Marco Procaccini przedstawił priorytety UNHCR na rok 2024:
  - Strategia trzech filarów, które przyświecają UNHCR w Polsce od 2023 roku: Zapewnienie dostępu do azylu i zapewnienie ochrony, przy jednoczesnym dążeniu do skonsolidowanego systemu azylowego, zgodnego z międzynarodowymi standardami; Dotarcie, ochrona i wzmocnienie pozycji osób najbardziej narażonych; Ułatwienie integracji, odporności i rozwiązań dla uchodźców.
  - 4 Umowy partnerskie z organizacjami działającymi w Lublinie pod różnymi parasolami. CARITAS, HF, ROLI, FDDS/Sempre a Frente.
  - Małe granty i koordynacja operacyjna z innymi.
  - Duża część działań UNHCR odbywa się za pośrednictwem członków/kiń LGK i większej społeczności humanitarnej, dlatego wysiłki UNHCR w zakresie koordynacji będą wzmacniane.
  - Działania bezpośrednie UNHCR ze szczególną uwagą skierowaną na następujące obszary: Zmiana systemu dla osób przebywających w miejscach zbiorowego zakwaterowania z naciskiem na komunikację ze społecznością, zaangażowanie i rozwiązania; Zaangażowanie uchodźców i wzmocnienie ich pozycji > grupy referencyjne, które będą budowane w różnorodnych lokalizacjach; Dotarcie do populacji uchodźców poza dużymi miastami; Wsparcie w zakresie orientacji zawodowej; Edukacja i zapisywanie do szkół dzieci i młodzieży; Współpraca z uniwersytetami KUL i UMCS.
- Wicewojewoda Andrzej Maj zaproponował trzy główne tematy, które powinny zostać omówione na najbliższych spotkaniach. Zwrócił uwagę na wyzwania dotyczące reaktywacji świadczeń socjalnych. W tym celu zaproponował zaprosić na spotkanie przedstawiciela ZUS i ewentualnie straży granicznej. Wicewojewoda poprosił pracowników LUW w Lublinie o głębsze zbadanie sytuacji w celu jej rozwiązania. Ponadto należy współpracować z Kuratorium Oświaty w Lublinie w celu wsparcia uczniów z Ukrainy w polskich szkołach. Wicewojewoda podkreślił również znaczenie współpracy między polskimi i ukraińskimi władzami lokalnymi oraz działania podejmowane w ramach Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej.

Działania do wykonania

- Opracowanie i rozesłanie do członków/kiń LCG matrycy aktywności zawierającej zaktualizowane informacje kontaktowe, bieżące działania w podziale na sektory, priorytety i wyzwania na 2024 r. oraz propozycje tematów do omówienia na przyszłych spotkaniach LCG.
- Podpisanie deklaracji o uczestnictwie w Lubelskiej Grupie Koordynacyjnej przez podmioty, które dołączyły do grona LGK.

Uczestnicy/czki	
Imię i nazwisko	**Organizacja / Instytucja**
Katarzyna Targońska	Caritas Archidiecezji Lubelskiej
Ks. Marcin Jakubiak	Caritas Diecezji Zamojskiej
Ks. Mieczysław Puzewicz	Centrum Wolontariatu w Lublinie
Ludmyla Beinkova	Centrum Wolontariatu w Lublinie
Slaviana Triepa	Centrum Wolontariatu w Lublinie
Lesia Yalovitska	Centrum Wolontariatu w Lublinie
Ihor Moskalyk	Fundacja ELEON Pomoc Dłonie dla Ukrainy
Rafał Kołodziej	Fundacja ELEON Pomoc Dłonie dla Ukrainy
Tomasz Sieniow	Fundacja Instytut na rzecz Państwa i Prawa
Tetiana Shevchuk	Fundacja Jana Zamojskiego
Iryna Kostecka	Fundacja Kultury Duchowej Pogranicza
Marta Brożyna	Fundacja Leny Grochowskiej
Ada Milewska	Fundacja Rozwoju Dzieci
Marta Szczodrak	Fundacja Sempre a Frente
Anna Bylicka	Fundacja św. Brata Alberta
Agnieszka Tracz	Homo Faber
Milena Kloczkowska	Homo Faber
Julia Hek	IOM
Magdalena Kuska	IOM

Sylwia Brzezińska	KIND Kids in Need of Defense
Solomiia Mykytseis	Konsulat Generalny Ukrainy w Lublinie
Aleksandra Sępoch	Kuratorium Oświaty w Lublinie
Sebastian Płonka	Kuratorium Oświaty w Lublinie
Andrzej Maj	Lubelski Urząd Wojewódzki
Aneta Tkaczyk	Lubelski Urząd Wojewódzki
Beata Chodorowska	Lubelski Urząd Wojewódzki
Jarosław Szymczyk	Lubelski Urząd Wojewódzki
Karol Sankowski	Lubelski Urząd Wojewódzki
Renata Rojek	Lubelski Urząd Wojewódzki
Tomasz Makowski	Lubelski Urząd Wojewódzki
Edyta Borowicz-Czuchryta	Ogólnopolski Operator Oświaty
Lidia Kokszarowa	Polski Czerwony Krzyż
Paweł Prokop	Polsko – Ukraińska Izba Gospodarcza / Fundacja Inicjatyw Menedżerskich
Marta Rak	ROPS
Renata Jońska	ROPS
Ghulam Sakhi Rahioe	Save The Children

Katarzyna Chumakowa	Save The Children
Wiktoria Steffen	Save The Children
Anna Milkivska	Stowarzyszenie dla Ziemii
Felicia Byrne	UNHCR
Kamil Raczyński	UNHCR
Marco Procaccini	UNHCR
Paulina Brożyniak	UNHCR
Dorota Cieślik	Urząd Miasta Chełm
Andrzej Wojewódzki	Urząd Miasta Lublin
Krzysztof Stanowski	Urząd Miasta Lublin
Wojciech Żukowski	Urząd Miasta Tomaszów Lubelski
Mariusz Wiktorowicz	Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie